

WWF България
Ул. „Княз Борис I“ № 147,
ет. 1
София 1000

Тел. (02) 950 50 40
office@wwf.bg
http://wwf.bg

До:

Министерски съвет

Министерство на околната среда и водите

Изх. 19/6.03.2026

Относно: Призив за предпазливост по отношение на пакета с предложения за околната среда и Европейския пакет за енергийните мрежи на ЕК от декември 2025

Уважаеми дами и господа,

Обръщаме се към Вас с призив за запазване на Европейското законодателство по околна среда.

На 10 декември 2025 г. Европейската комисия публикува поредица от законодателни предложения и стратегии. Сред тях са Омнибус за околната среда, както и Пакетът за енергийните мрежи, които съдържат притеснителни законодателни предложения, а именно [Регламент за ускоряване на екологичните оценки](#) и [Директива за ускоряване на издаването на разрешения за определени инфраструктурни проекти](#).

И двете предложения, макар изрично посочващи, че нямат за цел промяна на критериите за опазване на околната среда, установени с актове от вторичното право на Съюза, пряко и косвено водят до изменение на нивото на защитата на природата в ЕС, а именно Директивата за птиците, Директивата за местообитанията, Рамковата директива за водите (РДВ) и Директивата за ОВОС, наред с други инструменти, в ущърб на биоразнообразието и защитата на водите.

В допълнение към това, подходът на Комисията към „опростяването“ до голяма степен ще доведе до увеличаване тежестта на националните компетентни органи за планиране и издаване на разрешения, което ще постави под сериозно напрежение и без това ограничения капацитет. Далеч от опростяване на процедурите, тези предложения рискуват да претоварят националните администрации и да подкопаят субсидиарността. Опитът от последните секторни режими за ускоряване на процедури вече показва, че прибързаните и фрагментирани реформи забавят проектите, вместо да ги ускоряват.

Затова страната ни следва да прояви предпазливост, да поиска съществени изменения и да се противопостави на приемането на тези текстове в настоящата им форма.

Не на последно място, концепцията за „опростяването“ се опира на доклада „Драги“ от 2024 г. Една от пречките пред бизнеса, установена в този доклад е „големият брой законодателни актове“. Добавянето на още един допълнителен регламент към този голям брой със сигурност утежнява ситуацията обратно на обявените цели за „опростяване“.

1. Увеличаване на тежестта върху компетентните органи на държавите членки

Предложенията предвиждат конкретни срокове за провеждане на различните етапи от екологичните процедури, които ще засегнат съществено някои държави-членки, но не и нашата страна, доколкото националното законодателство, в което са транспонирани горепосочените актове на Съюза отдавна е въвело достатъчно кратки и ясни срокове. Въпреки заявената цел за ускоряване, част от предложенията ще засегнат и България, с увеличаване на товарването на компетентните органи поради по-кратките и негъвкави срокове за изготвянето на някои оценки (чл. 7, 2. d на проекта на регламента за ускорени екологични оценки).

2. Повишен правен риск

Предложенията излагат държавите членки на правен риск и подкопават устоите на Договорите на ЕС, поради:

- Изменение на степента на защита на околната среда, установена в правни актове на Съюза, без изменение на самите актове, а с паралелно, непредвидено в тези актове, допълнително законодателство. Това подкопава правната сигурност на цялостната правна система на Съюза.
- Противоречия със съществуващата съдебна практика на Съда на Европейския съюз и нарушения на международното право, като Еспо Конвенцията и Орхуската Конвенция: например, когато се поставя условие за прилагането на член 7 от Директивата за ОВОС в случаи, когато са предприети „големи строителни работи“ (чл. 5 от проекта на Регламента за ускоряване на екологични оценки) или когато се ограничава достъпът до правосъдие (чл. 6 от проекта на Регламента за ускоряване на екологични оценки).
- Повишена правна несигурност за разрешаващите органи, тъй като тези законодателни предложения се разминават с десетилетия съдебна практика на Съда на Европейския съюз, като например по отношение на тълкуването на алтернативи или понятието „умишлено“ убиване или безпокойство на защитени видове, както и цялостно противоречие с режимите на строга защита на видове и дерогациите от тези режими установени в директивите за птиците и местообитанията (чл. 8 от проекта на Регламент за ускоряване на екологични оценки и чл. 16g от проекта на Директива за ускоряване на издаването на разрешения за определени инфраструктурни проекти).
- Объркване, както за органите, издаващи разрешения, така и за инвеститорите: проектът на Регламент за ускоряване на екологични оценки предлага промени в начина на прилагане на директивите за ОВОС и местообитанията, както и рамковата директива водите, без да са направени преки изменения в самите директиви. Малко вероятно е държавите членки да изменят национално законодателство, транспониращо тези директиви. Това на практика ще доведе до паралелни режими, регулиращи процеса на издаване на разрешения - т.е. националния, транспониращ тези директиви, и този, създаден от прякото приложение на новия регламент.

Тези промени биха могли да отслабят правната стабилност на решенията на националните органи.

3. Подкопаване на субсидиарността и ефективните национални рамки

Опазването на околната среда и издаването на разрешения в областта на енергетиката са от споделена компетентност, при която ЕС трябва да спазва принципа на субсидиарност. Въпреки това предложенията практически оръзват компетентност на националните системи за издаване на разрешения, например като:

- ограничават правото на държавите членки да изключват екологично чувствителни райони от зоните за ускоряване на възобновяемите енергийни източници (член 16с от проекта на директивата за ускоряване на издаването на разрешения);
- налагат единни процедурни решения, които не отчитат разнообразните административни структури и съществуващите национални рамки: националните системи, които вече осигуряват адекватно издаване на разрешителни, рискуват да бъдат дестабилизирани.

Заклучение и препоръки

Държавите членки имат общ интерес от ускоряване на енергийния преход и укрепване на европейската конкурентоспособност. Въпреки това, както вече беше подчертано от държави членки като Франция, такъв подход рискува да фрагментира режимите за издаване на разрешения, да дестабилизира националните процеси, които вече функционират, и да създаде правна несигурност за администрациите и инвеститорите.

България може да защити правната сигурност и собствената си компетентност по отношение на издаването на разрешения като поиска изменения или отмяна на спорните предложения в настоящата им форма. В същото време, всички промени в предложенията трябва да гарантират, че ускоряването служи както на климатичните цели, така и на целите за опазване на природата.

В заключение, становището ни е, че България следва:

1. Да се противопостави на механизмите за мълчаливо одобрение там, където съществуващите правни актове на Съюза в областта на околната среда изискват изрично произнасяне от националните органи;
2. Да не се намаляват сроковете за изготвяне на екологични оценки под 12 месеца, защото когато няма актуални данни за биоразнообразието е необходимо да се събере научна информация за годишния цикъл на съответните видове или местообитания;
3. Да защитава субсидиарността, като се намери гаранция, че националните органи запазват правото си на преценка да разработват процедури за издаване на разрешения, адаптирани към своите административни системи;
4. Да отхвърли широките и автоматични презумпции за преобладаващ обществен интерес, като не се засяга вече установената практика при прилагане на дерогациите по чл. 6.4. на Директивата за местообитанията и дерогациите от режимите на строга защита на видове по Директивата за местообитанията и Директивата за птиците.

5. Да даде приоритет на прилагането на актуалното законодателство (като RED III), преди да въведат нови режими за ускоряване.

Лице за контакт:, Добрин Добринов, старши експерт „Природозащитно законодателство“, ddobrinov@wwf.bg, Катерина Раковска, старши експерт "Политики биоразнообразие", krakovska@wwf.bg.

С уважение,
Диана Димитрова
Директор "Природозащитни програми"
WWF България